

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Лісогосподарські підприємства є особливою складовою національної економіки та системи природокористування. Від ефективності їх функціонування залежить як економічна складова розвитку держави так і екологічна. Зокрема, в умовах переходу до сталого розвитку держави, відповідно до затвердженої стратегії, є потреба в організації ефективної системи управління господарською діяльністю підприємств лісового господарства.

Система нормативно-правового регулювання системи економічного аналізу фінансового стану підприємств, на відміну від бухгалтерського обліку, не передбачає цілісної структури нормативно-правових положень. Відповідно, оцінка фінансового потенціалу будь-якого підприємства, в тому числі і лісогосподарського, визначається на запит користувача. Лише окремі аспекти методик визначенні нормативними актами, зокрема: Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій; Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств і організацій; Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації; Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків.

В більшості випадків запропоновані державою методичні положення мають фрагментарну спрямованість, зокрема: для оцінки рівня платоспроможності та банкрутства, для цілей приватизації, для оцінки кредитоспроможності. Зауважимо, що в цілях кредитування банки та небанківські фінансово-кредитні установи розробляють власні методики, які базуються як на даних фінансової звітності так і інші внутрішній або зовнішній інформації про господарську діяльність підприємства.

Зважаючи на зазначене, держава не регламентує організаційно-методологічні положення економічного аналізу фінансового потенціалу лісогосподарських підприємств, як і інших державних та комерційних підприємств. Це обумовлює потребу в оцінці сучасних методик економічного аналізу фінансового потенціалу суб'єктів господарювання різних галузей та розширення тих які нормативно закріплені. Для оцінки методик економічного аналізу фінансового потенціалу вивчимо наукову та навчальну літературу і внутрішні положення вітчизняних підприємств щодо економічного аналізу господарської діяльності.

Формуючи методологічний інструментарій аналітичної оцінки фінансового потенціалу лісогосподарського підприємства варто визначити специфіку його елементного складу. Так, І.В. Саух в монографічному дослідженні з проблем стратегічного аналізу фінансового потенціалу, запропонувала структурування елементного складу фінансового потенціалу в залежності від наукового підходу (ресурсний або забезпечувальний, результативний, резервний, результативно-резервний, ресурсно-резервний, ресурсно-результативний, комплексний, оптимізаційний, конкурентноорієнтований, формалізований, системний).

Вивчення аналітиком кожного із зазначених елементів фінансового потенціалу вимагає складної методології та використання різностороннього комплексу

показників. Вивчаючи економічну літературу, всі підходи до оцінки фінансового потенціалу можна згрупувати за наступними напрямками: ринковий, витратний, доходний, інтегральний показник, метод таксономічного аналізу, метод визначення стратегічного потенціалу, метод (концепція) збалансованої системи показників, теорія ефективної конкуренції, теорія якості товару, метод порівняльної рейтингової оцінки, оцінка та основні концепції життєвого циклу товару та теорія мультиплікаторів.

Усі із значених підходів до методології економічного аналізу можливо використати для оцінки фінансового потенціалу лісогосподарського підприємства. Проте, суб'єкти здійснення та користування результатами такого аналізу будуть різні.

Тому вважаємо, що організаційно-методологічні положення економічного аналізу фінансового потенціалу лісогосподарських підприємств, мають розвиватися за наступними напрямками та полягають у наступному:

- галузева методика економічного аналізу фінансового потенціалу лісогосподарського підприємства. Метою здійснення економічного аналізу фінансового потенціалу лісогосподарського підприємства є оцінка в цілому та окремих елементів фінансового потенціалу окремого лісогосподарського підприємства та обґрунтування причинно-наслідкових зв'язків для прийняття відповідних управлінських рішень менеджментом підприємства та власниками – органом державної влади. Щодо процедурної сторони методика полягає в порядку застосування комплексу аналітичних процедур, що дозволяють оцінити елементи фінансового потенціалу, або ж інтегрований показник його стану за певний період часу;

- галузева методика економічного аналізу оцінки фінансового потенціалу підприємств галузі направлена на оцінку фінансового потенціалу лісогосподарських підприємств в контексті порівняння його стану в певний період часу. Зазначена методика полягає в тому, щоб оцінити комплекс аналітичних показників фінансового потенціалу лісогосподарських підприємств та визначити його стан за відповідними рівнями з градацією окремих показників.

Вивчення властивостей діяльності лісогосподарських підприємств дозволило обґрунтувати потребу в розвитку методики економічного аналізу фінансового потенціалу за двома напрямки, зокрема методики економічного аналізу окремого підприємства та методики економічного аналізу підприємств галузі з метою формування порівняльної характеристики. Встановлено специфіку формування кожного із зазначених напрямів та визначено напрями моделювання процесів застосування аналітичних процедур.